SOM-INSTITUTET
SAMHÄLLE OPINION MEDIER

GÖTEBORGS UNIVERSITET

VALRÖRELSEN - KLIMATORO OCH DET OKÄNDA POLITISKA LANDSKAPET

SOM-INSTITUTET
SAMHÄLLE OPINION MEDIER

GÖTEBORGS UNIVERSITET

SOM-institutet

En oberoende undersökningsorganisation vid Göteborgs universitet som sedan 1986 kombinerat närhet till forskningsfronten med stark närvaro i svensk samhällsdebatt

SOM-INSTITUTET
SAMHÄLLE OPINION MEDIER

Medborgar-
panelen

SOM-INSTITUTET
SAMHÄLLE OPINION MEDIER

GÖTEBORGS UNIVERSITET

- Miljö- och klimatopinion i Sverige
- Klimatoro från vänster till höger
- Det okända läget inför höstens val

Foto: Ellika Henrikson

SOM-INSTITUTET
SAMHÄLLE OPINION MEDIER

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Miljö-, och klimatfrågor i SOM-undersökningarna

- Enskilda frågor kopplade till miljö, klimat och energi
- Oro för olika miljörelaterade problem
- Viktiga samhällsfrågor i Sverige idag

- Idag släpps rapporten Miljö- och klimatopinion i Sverige

Foto: Mika Baumeister

SOM-INSTITUTET
SAMHÄLLE OPINION MEDIER

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Intresse för miljöfrågor, 1997-2021 (procent)

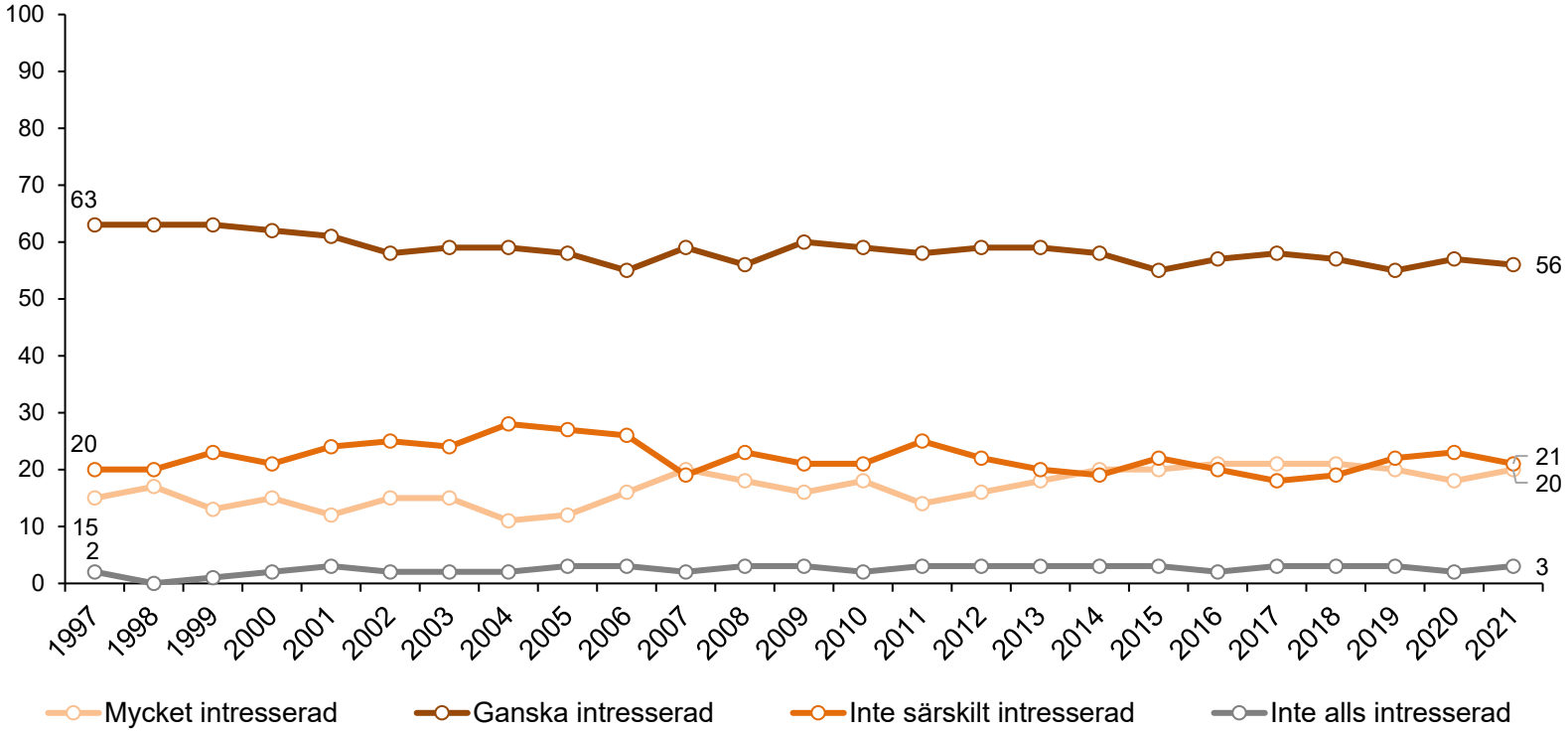

Hur viktiga är klimatfrågorna jämfört med andra samhällsfrågor, 2019-2021 (procent)

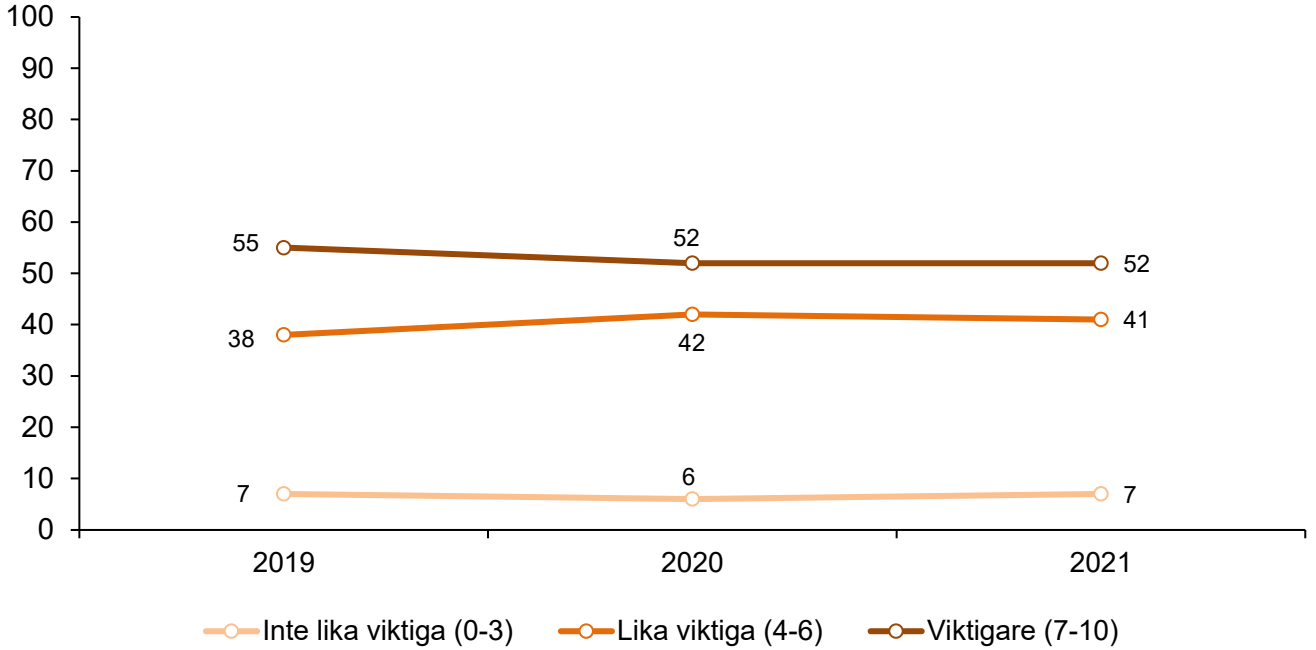

Miljöperception: Många av dagens miljöproblem kan lösas med ny teknik (procent)

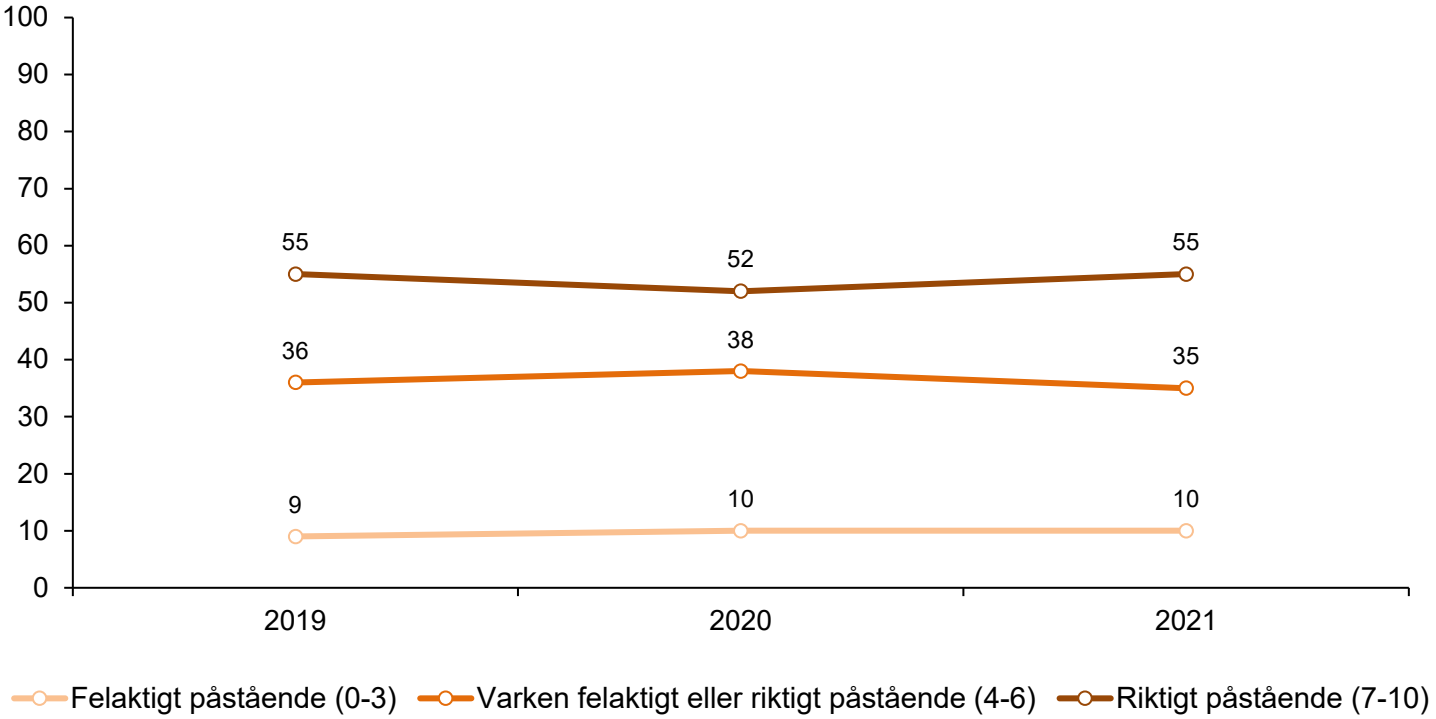

Förslag: höj koldioxidskatten på bensin, 2011-2021 (procent)

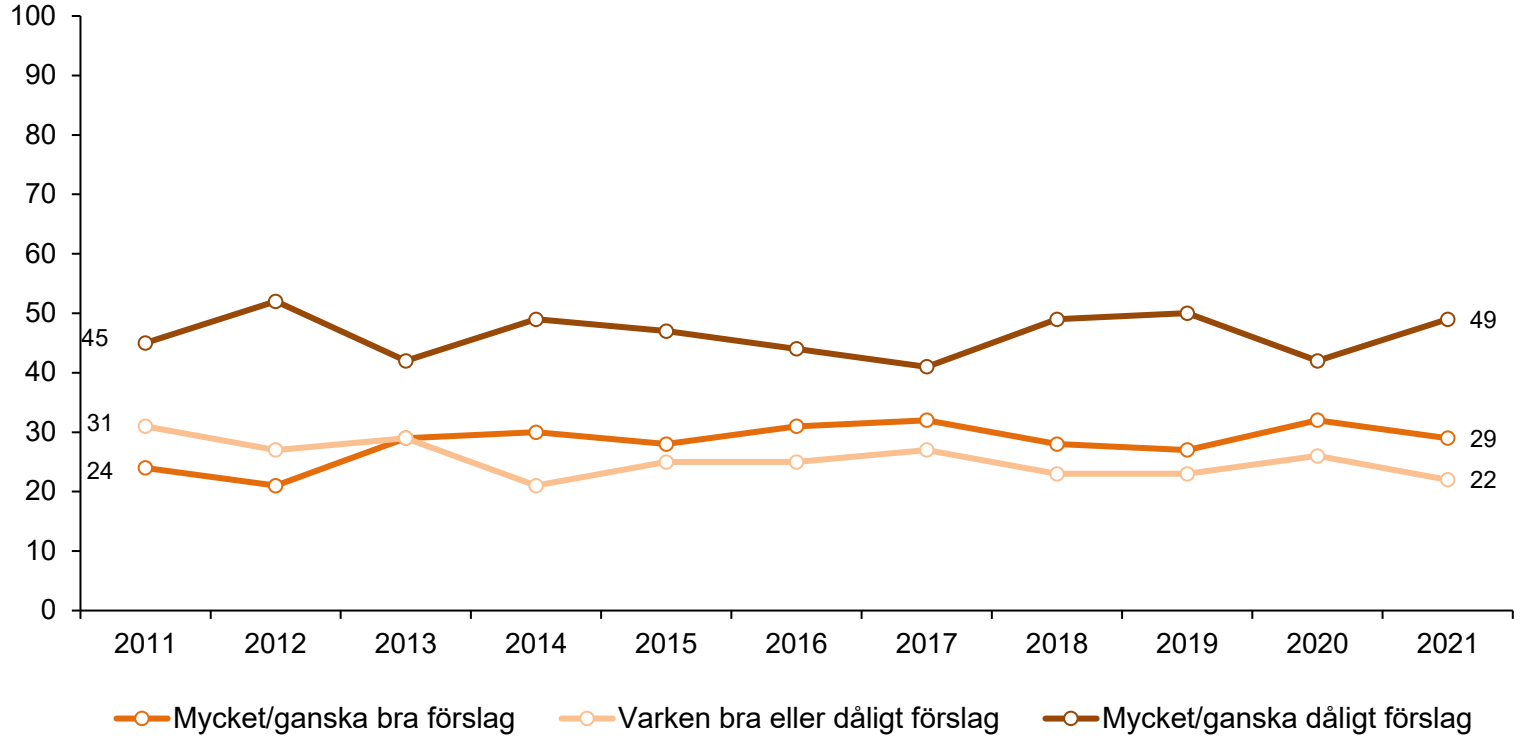

SOM-INSTITUTET
SAMHÄLLE OPINION MEDIER

GÖTEBORGS UNIVERSITET

KLIMATORO FRÅN VÄNSTER TILL HÖGER

BJÖRN RÖNNERSTRAND, SOM-INSTITUTET

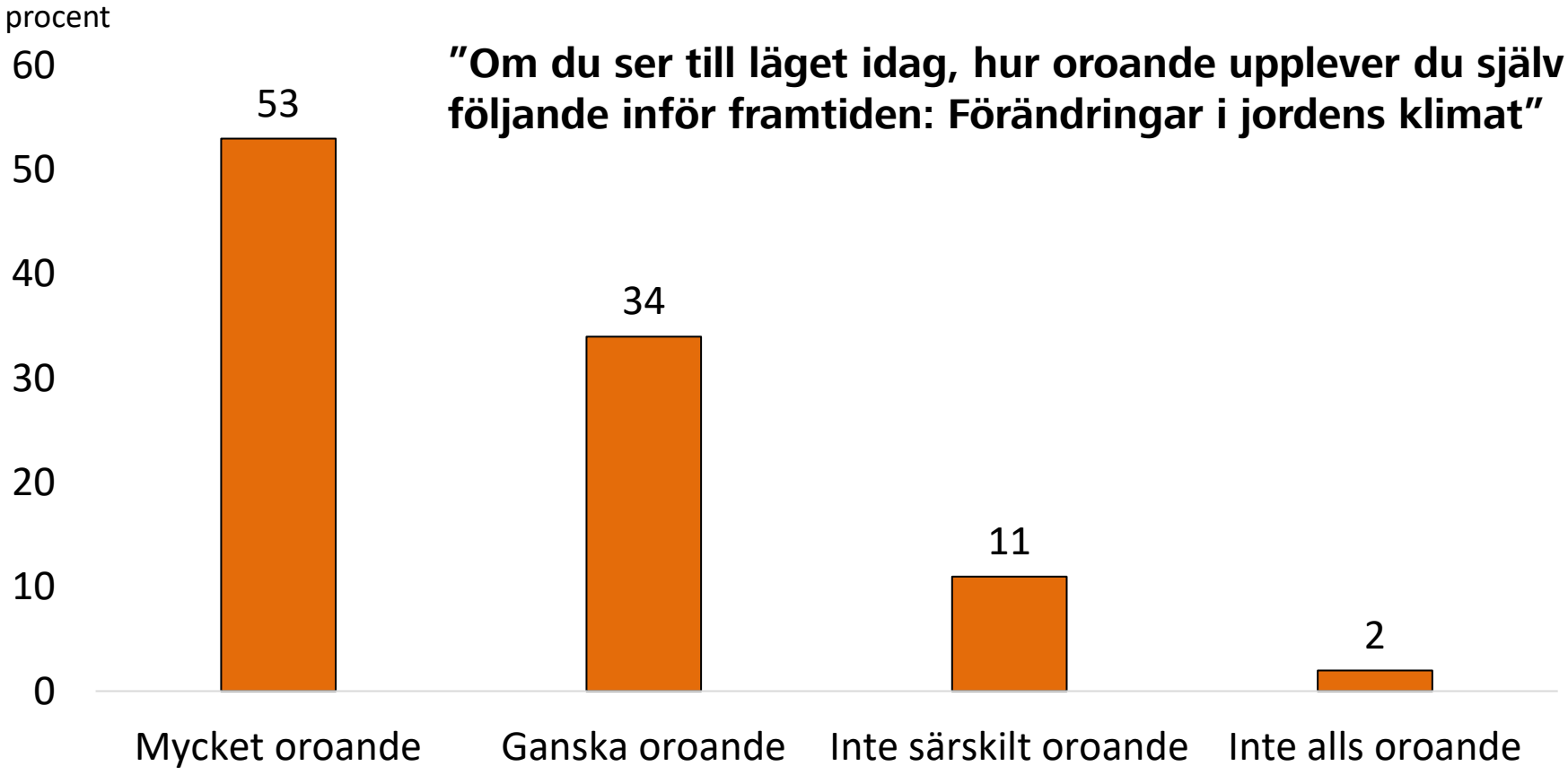
procent
60
50
40
30
20
10
0
”Om du ser till läget idag, hur oroande upplever du själv följande inför framtiden: Förändringar i jordens klimat”
53
34
11
2
Mycket oroande
Ganska oroande
Inte särskilt oroande
Inte alls oroande

Andel ”mycket oroliga” för förändringar i jordens klimat (procent)

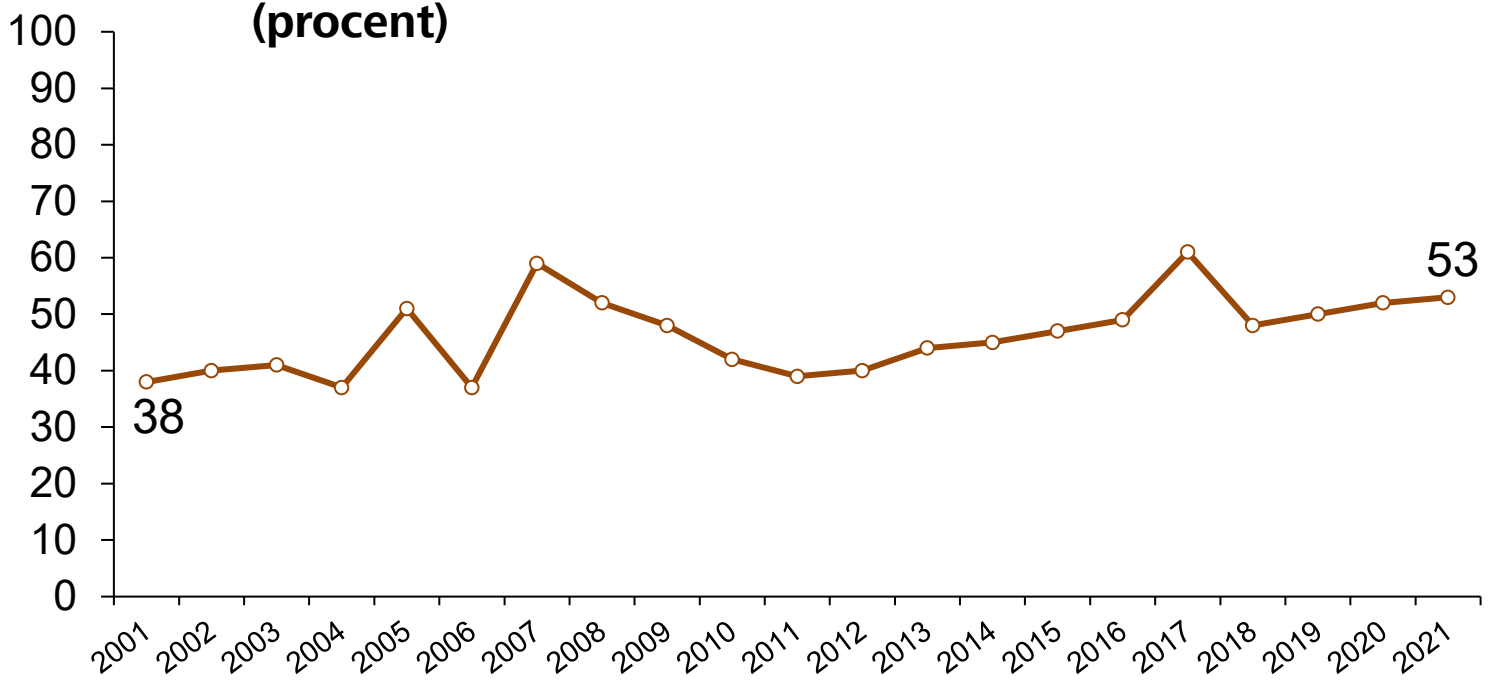

SOM-INSTITUTET
SAMHÄLLE OPINION MEDIER

GÖTEBORGS UNIVERSITET

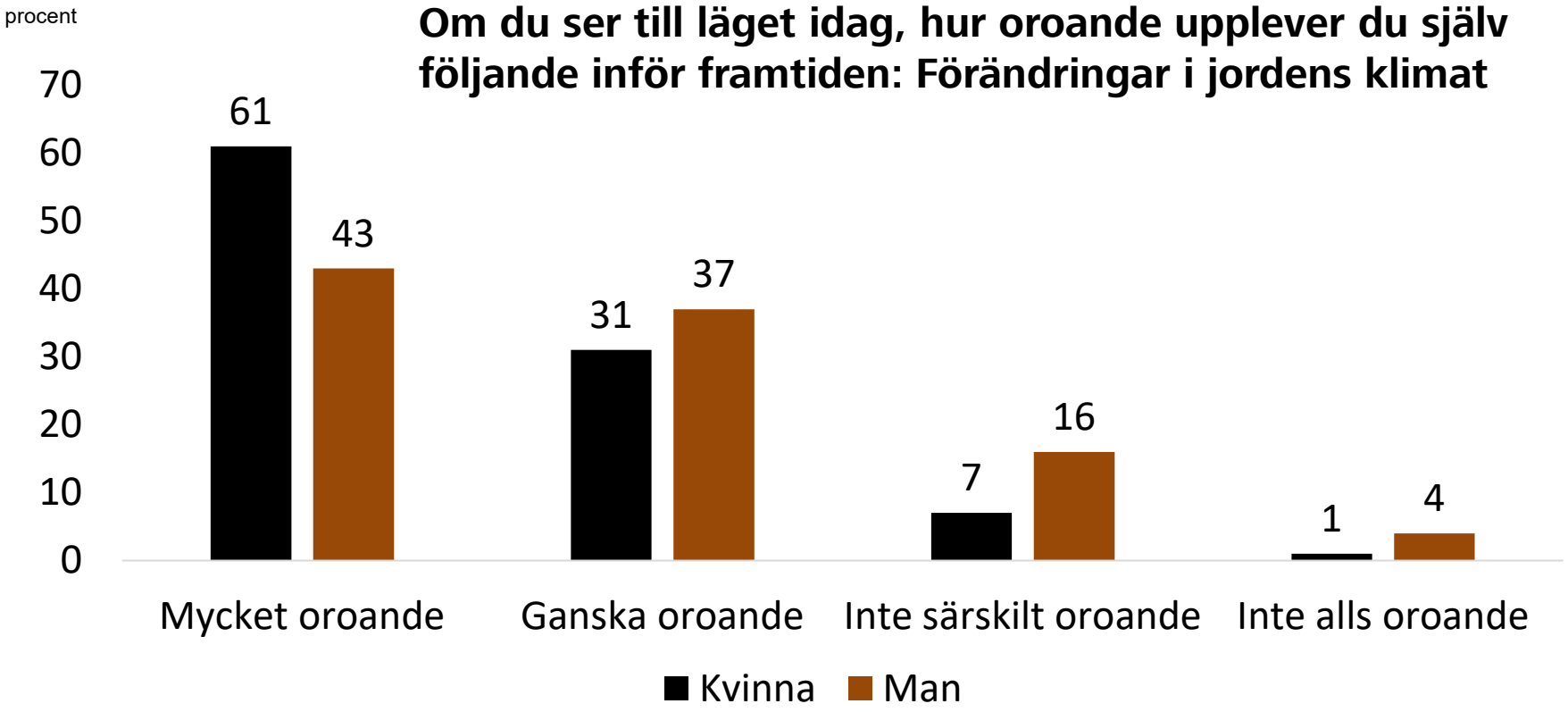

Andel ”mycket oroliga” för förändringar i jordens klimat bland personer med olika grad av utbildning

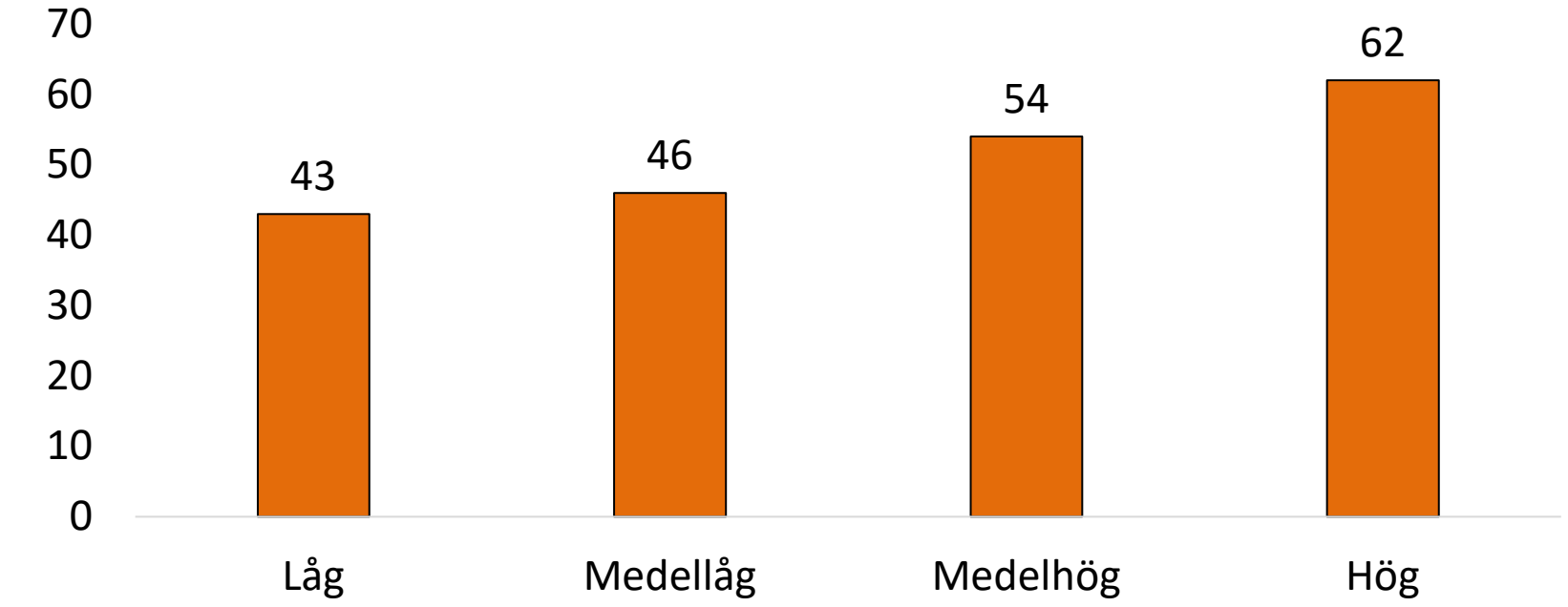

Andel ”mycket oroliga” för förändringar i jordens klimat efter ålder

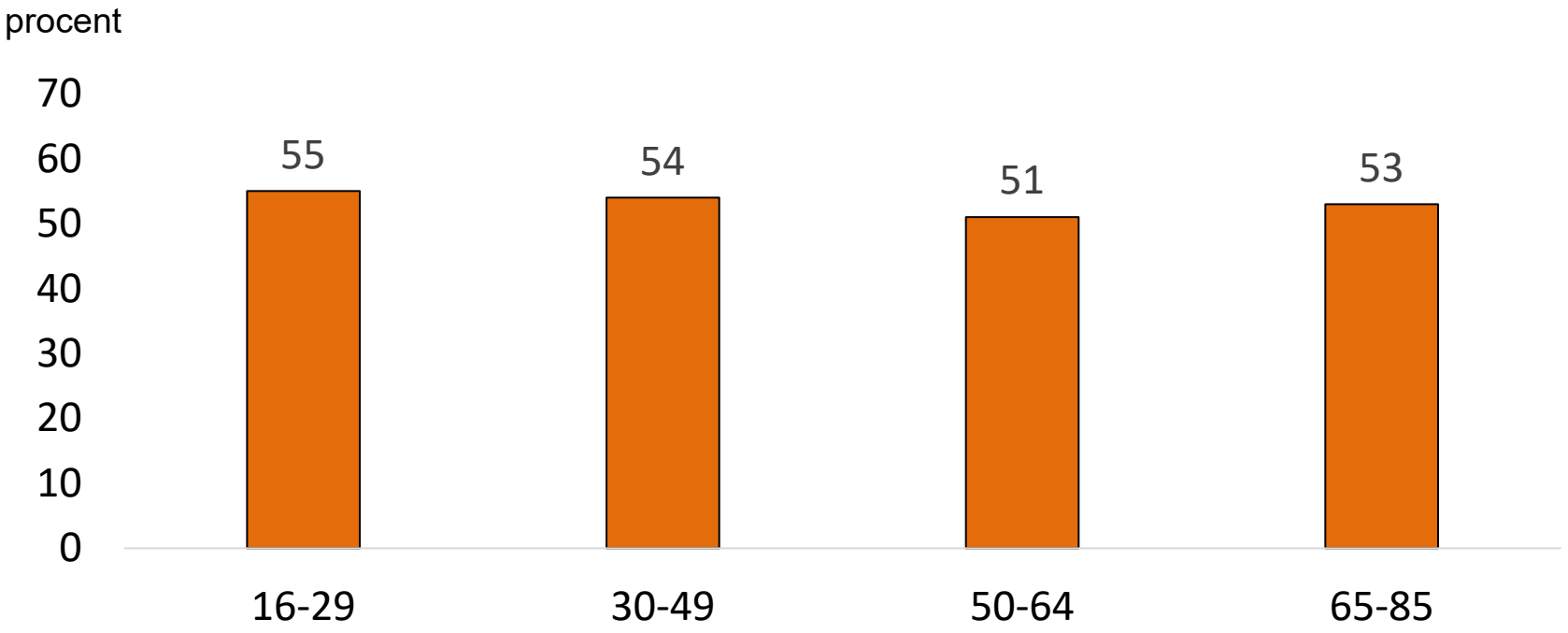

Andel ”mycket oroliga” för förändringar i jordens klimat efter partipreferens

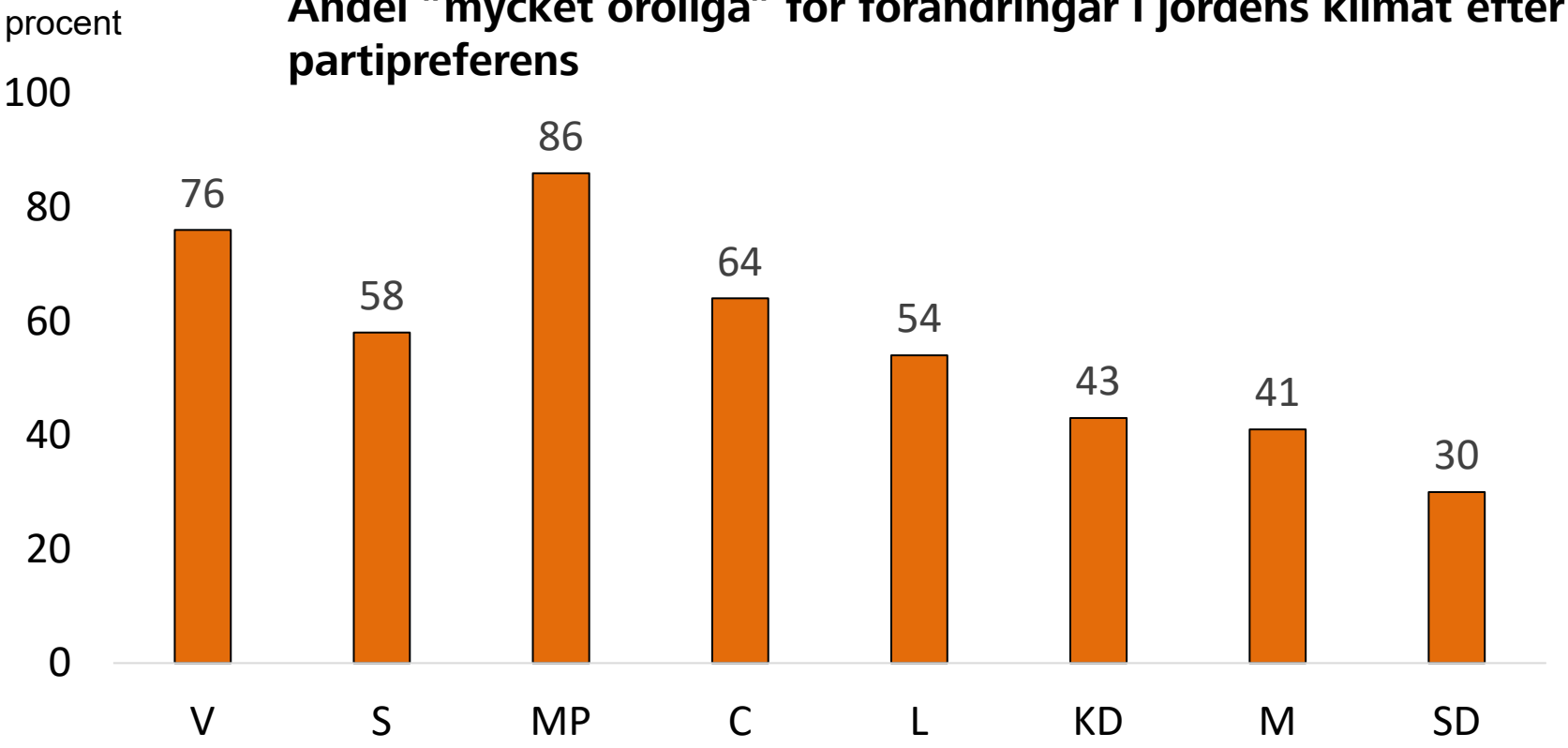

Andel ”mycket oroliga” för förändringar i jordens klimat efter position på vänster-höger-skalan

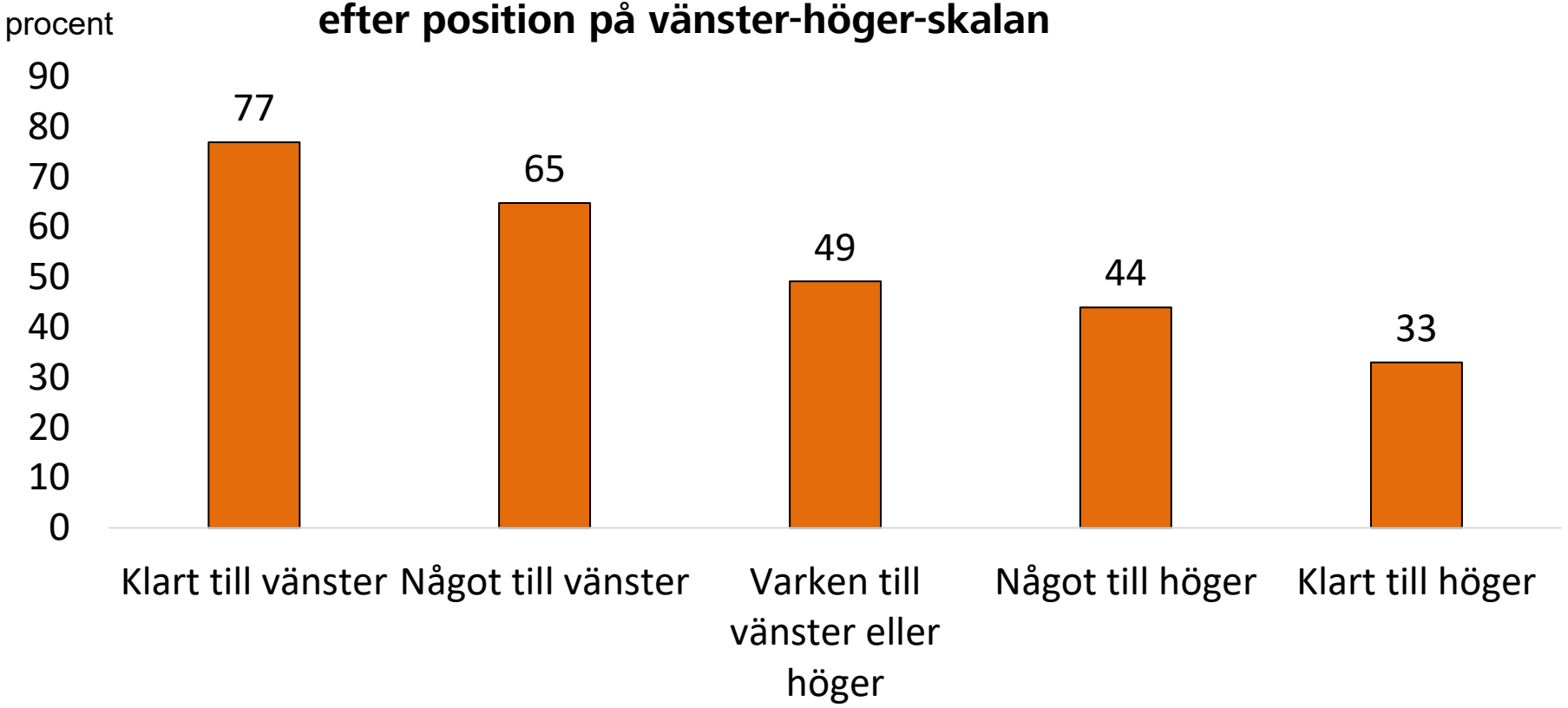

SOM-INSTITUTET
SAMHÄLLE OPINION MEDIER

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Andel ”mycket oroliga” för förändringar i jordens klimat

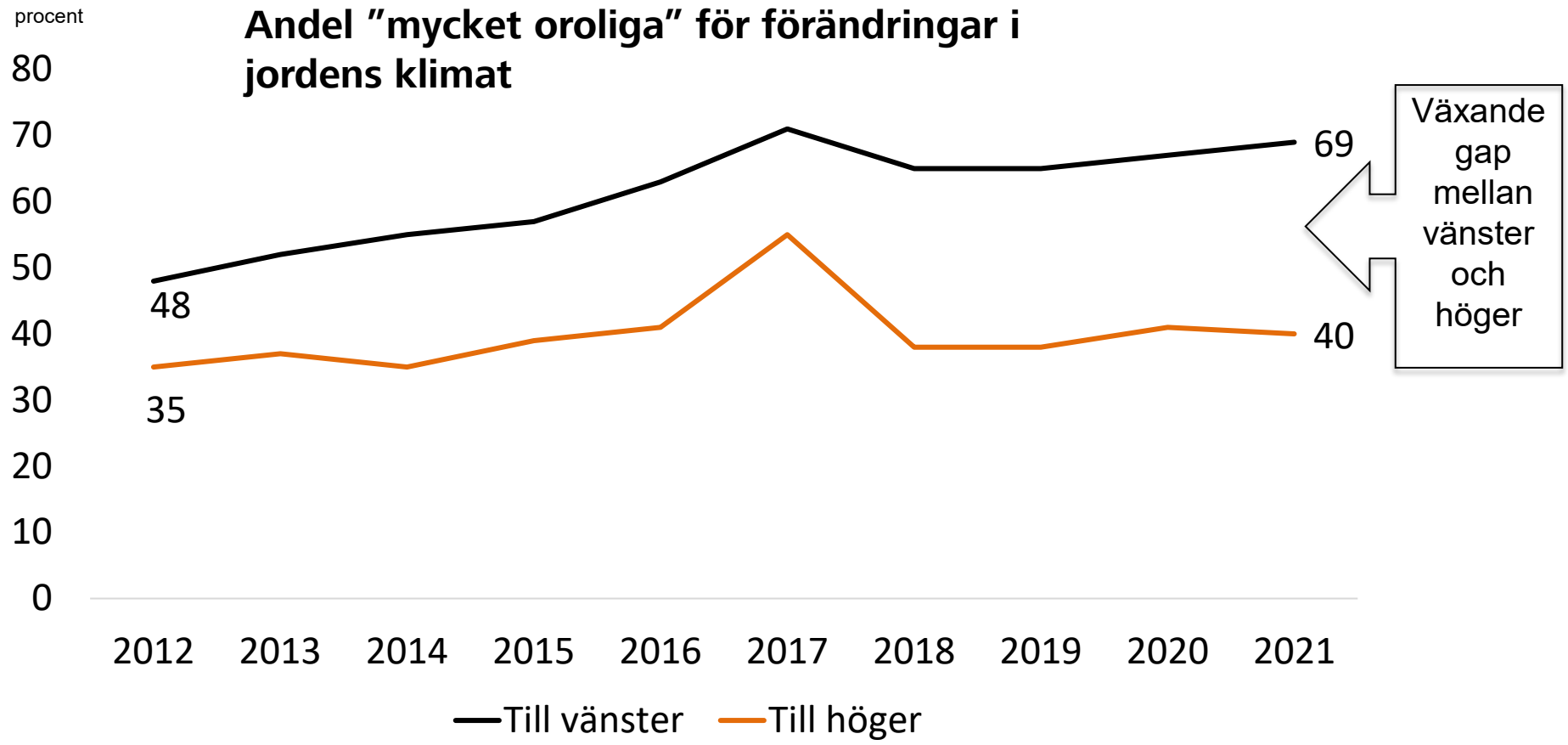

Samvariation mellan subjektiv vänster-högerposition och oro för förändringar i jordens klimat, 2001–2021 (Pearson's r)

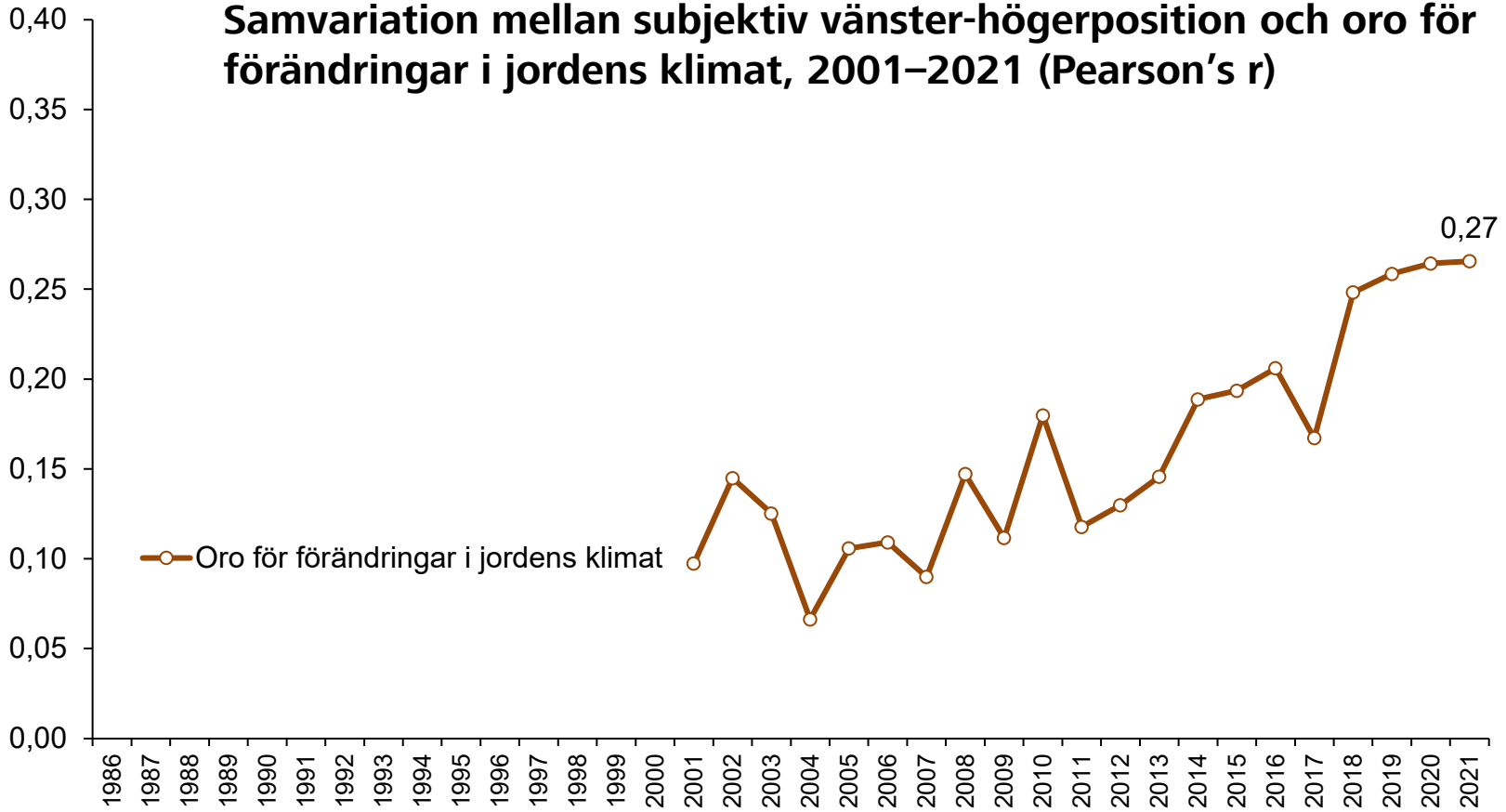

Pågående forskning: varför är personer som står ideologiskt till höger mindre oroliga för klimatet?

?

Position på vänster-höger-skalan

Oro för förändringar i jordens klimat

Pågående forskning: varför är personer som står ideologiskt till höger mindre oroliga för klimatet?

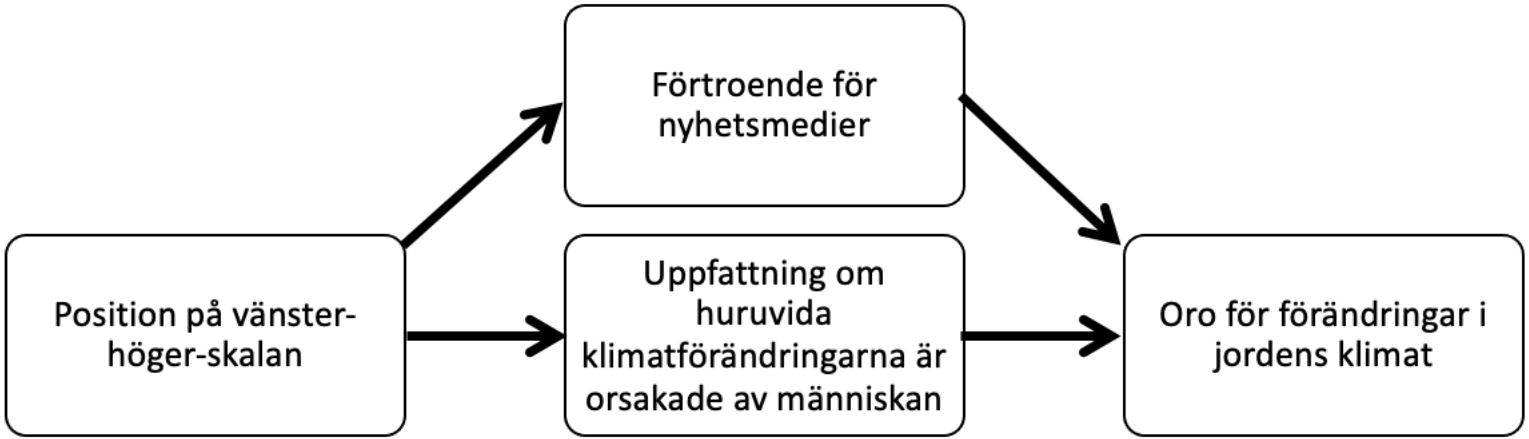

…se kapitel i den kommande forskarantologin från SOM-institutet som släpps i juni 2022.

SOM-INSTITUTET
SAMHÄLLE OPINION MEDIER

GÖTEBORGS UNIVERSITET

DET OKÄNDA
LÄGET INFÖR RIKSDAGSVALET 2022

HENRIK EKENGREN OSCARSSON

SOM-INSTITUTET
SAMHÄLLE OPINION MEDIER

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Okänt

- Vad kommer valet 2022 att handla om?
- Hur kommer valet sluta?

VAD KOMMER VALET 2022 ATT HANDLA OM?

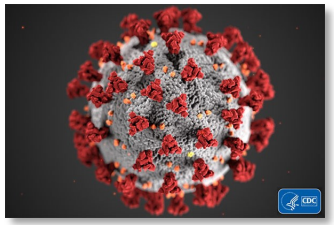

Viktiga samhällsfrågor

Andel som spontant nämner frågor/samhällsproblem som viktigast i Sverige idag, 2021
(2020 inom parentes)

#1	Brottslighet	41	(34)
#2	Sjukvård	33	(37)
#3	Invandring/integration	31	(38)
#4	Miljö/energi	26	(18)
#5	Skola/utbildning	24	(23)
#6	Sociala frågor	14	(13)
#7	Äldrefrågor	13	(12)
#8	Arbetsmarknad	6	(8)
#9	Demokrati/rättigheter	5	(5)
#10	Ekonomi	4	(6)
#11	Skatter	2	(2)
#12	Familjepolitik	2	(2)
#13	Bostadsfrågor	2	(2)
#14	Coronapandemin	2	(4)
#15	Styrelseskick	2	(2)

Vilken eller vilka frågor eller samhällsproblem tycker du är viktigast i Sverige i dag?

Viktiga samhällsfrågor 4: Miljö, klimat och energi

Andel omnämnanden som viktig fråga/samhällsproblem 1990-2021 (procent)

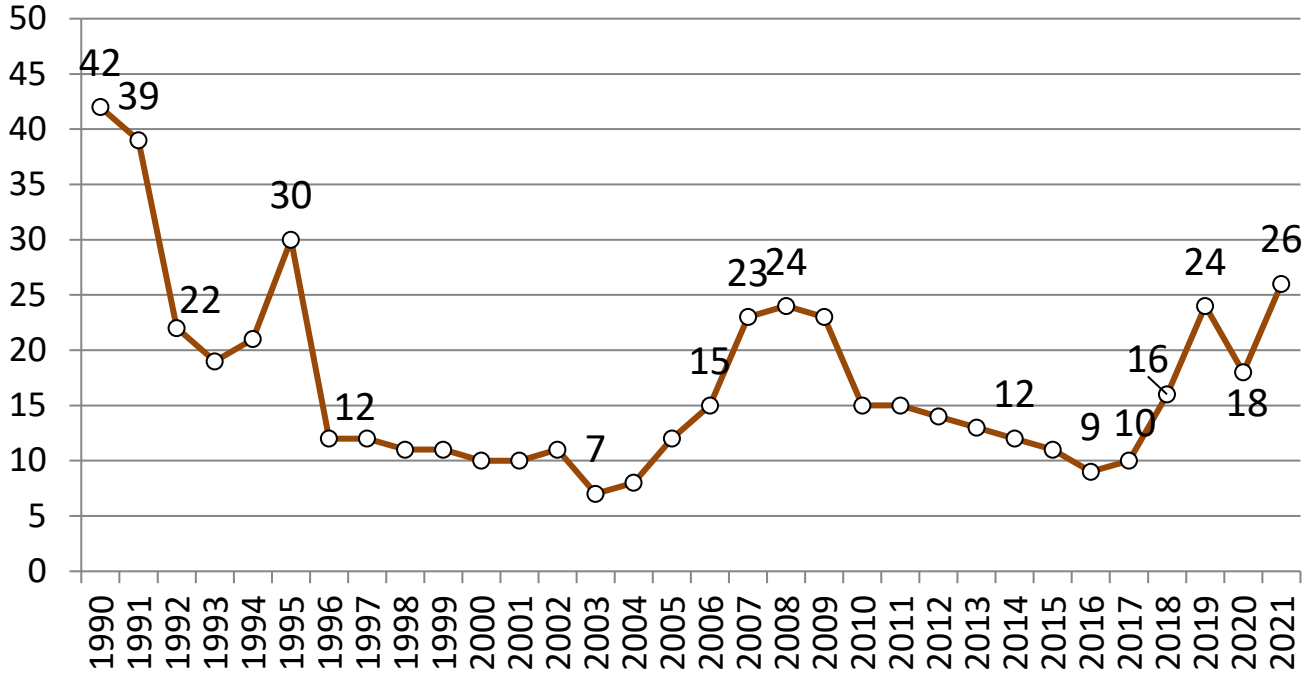

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 1990-2021

De viktigaste frågorna för kvinnor och män

#	Samtliga	Kvinnor	Män
1	Brottslighet (41)	Brottslighet (39)	Brottslighet (43)
2	Sjukvård (33)	Sjukvård (38)	Invandring (36)
3	Invandring (31)	Skola (29)	Sjukvård (26)
4	Miljö (26)	Invandring (27)	Miljö (26)
5	Skola (24)	Miljö (26)	Skola (18)

De viktigaste frågorna efter ålder

#	Samtliga	16-29 år	30-49 år	50-64 år	65-85 år
1	Brottslighet (41)	Miljö (31)	Invandring (35)	Brottslighet (43)	Brottslighet (50)
2	Sjukvård (33)	Brottslighet (28)	Brottslighet (34)	Sjukvård (34)	Sjukvård (37)
3	Invandring (31)	Invandring (26)	Sjukvård (31)	Invandring (34)	Invandring (28)
4	Miljö (26)	Sjukvård (31)	Skola (28)	Skola (25)	Miljö (24)
5	Skola (24)	Sociala frågor (15)	Miljö (27)	Miljö (24)	Skola (23)

De viktigaste frågorna efter ideologi

#	Samtliga	Till vänster	Varken eller	Till höger
1	Brottslighet (41)	Miljö (37)	Brottslighet (32)	Brottslighet (57)
2	Sjukvård (33)	Sjukvård (36)	Sjukvård (36)	Invandring (45)
3	Invandring (31)	Brottslighet (32)	Invandring (25)	Sjukvård (34)
4	Miljö (26)	Skola (27)	Miljö (23)	Skola (24)
5	Skola (24)	Invandring (25)	Skola (22)	Miljö (19)

Klimatvalet 2022?

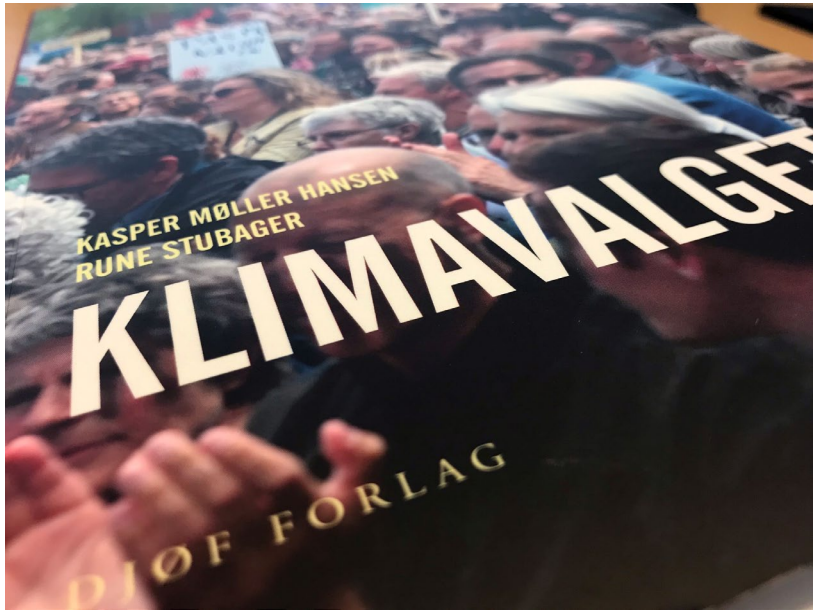

Figur 2 Intresse för miljöfrågor, 1997–2021 (procent)

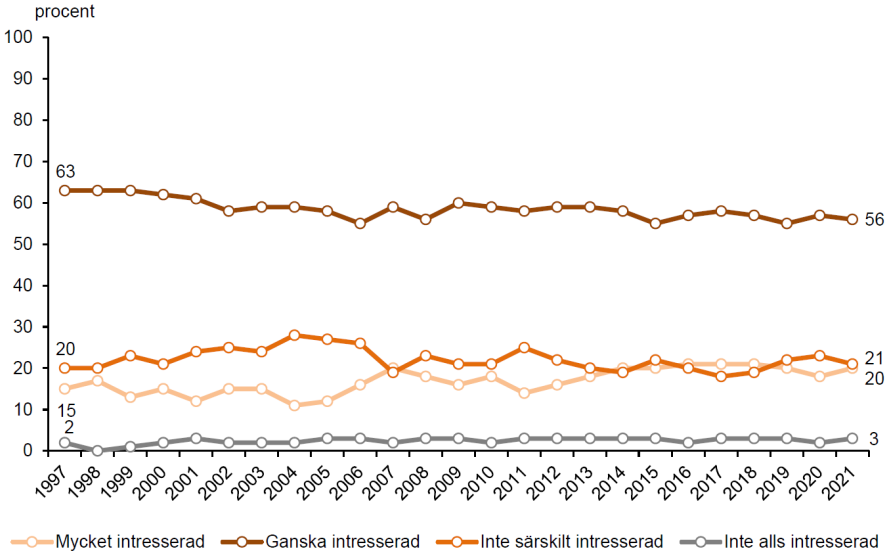

Oro för klimat < oro för brottslighet 2022

Figur 4 **Oro för förändringar i jordens klimat, 2001–2021 (procent)**

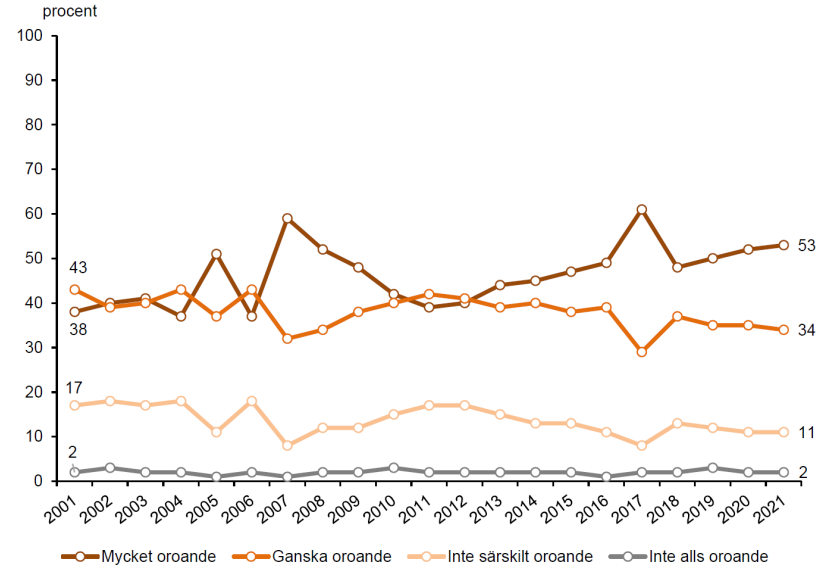

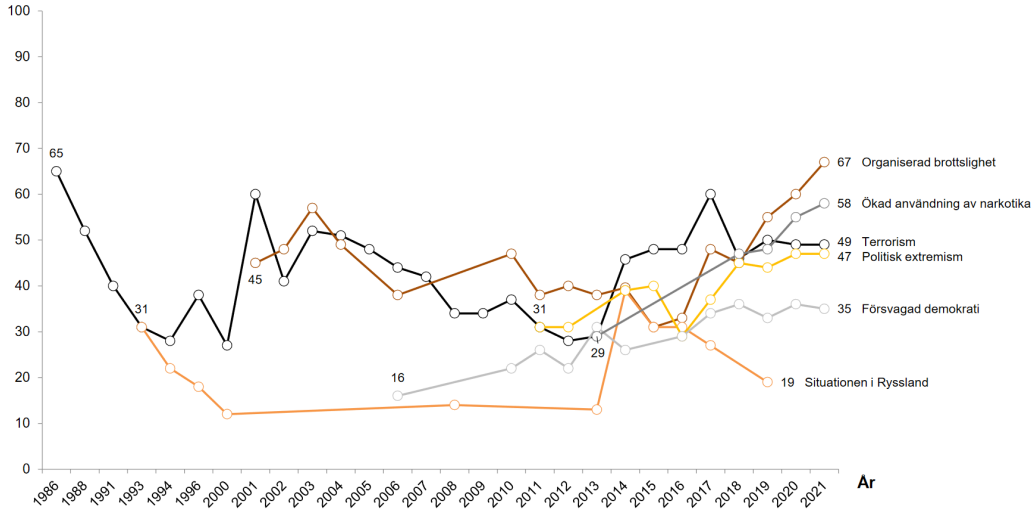

SOM-INSTITUTET
SAMHÄLLE OPINION MEDIER

GÖTEBORGS UNIVERSITET

HUR KOMMER VALET ATT SLUTA?

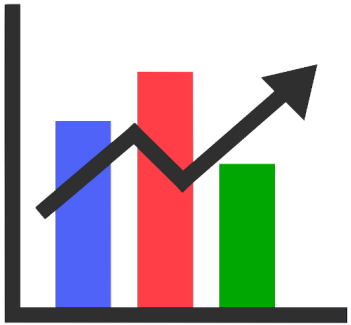

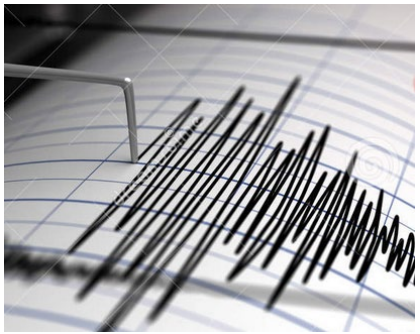

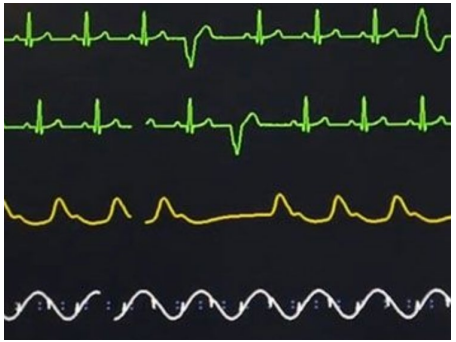

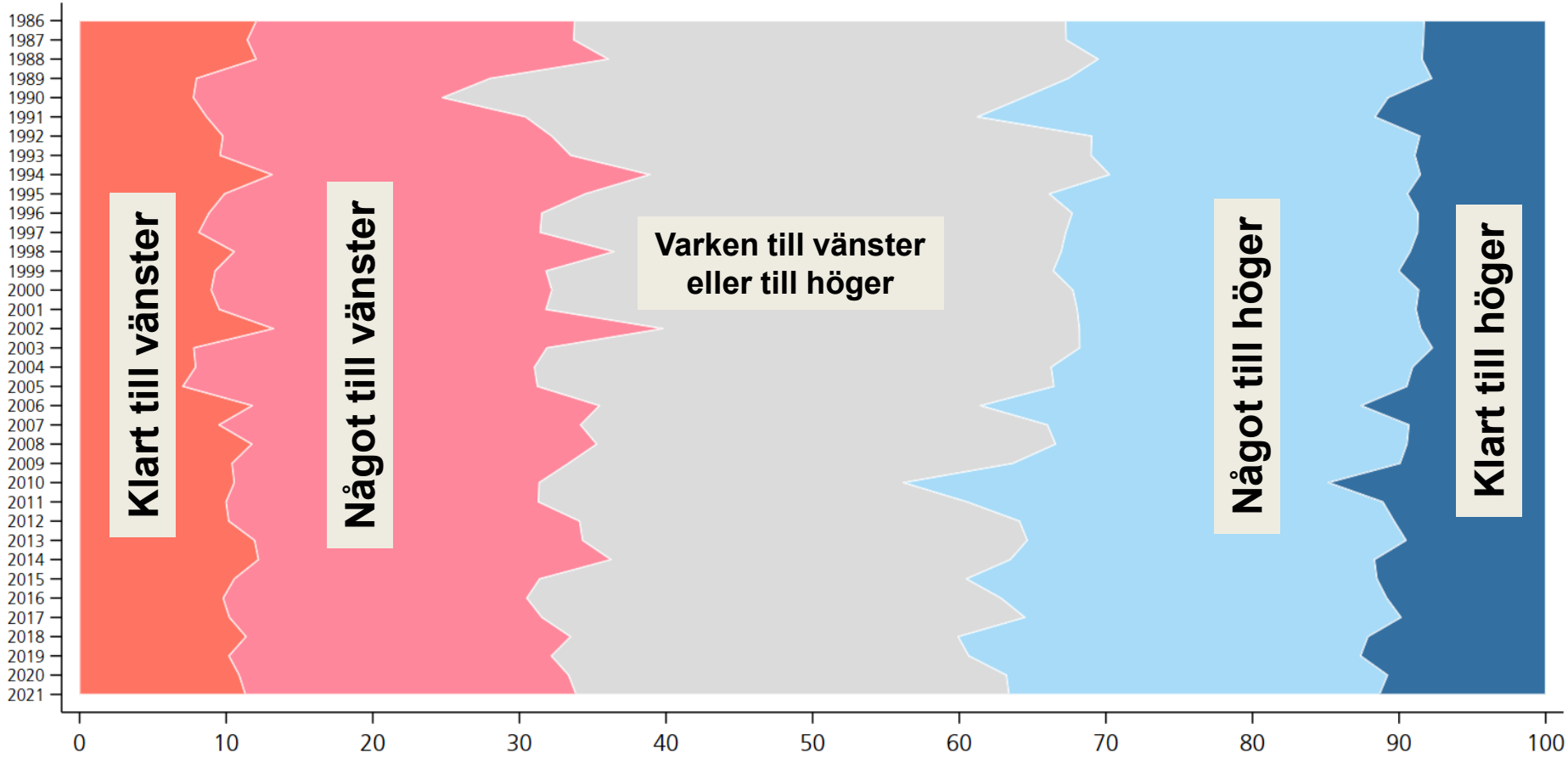
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
Klart till vänster
Något till vänster
Varken till vänster eller till höger
Något till höger
Klart till höger
0
10
20
30
40
50
60
70
80
90
100

SOM-INSTITUTET
SAMHÄLLE OPINION MEDIER

"Man talar ibland om att politiska åsikter kan placeras in på en vänster-högerskala. Var någonstans skulle du placera dig själv på en sådan skala?"

Ideologisk vänster-högerplacering

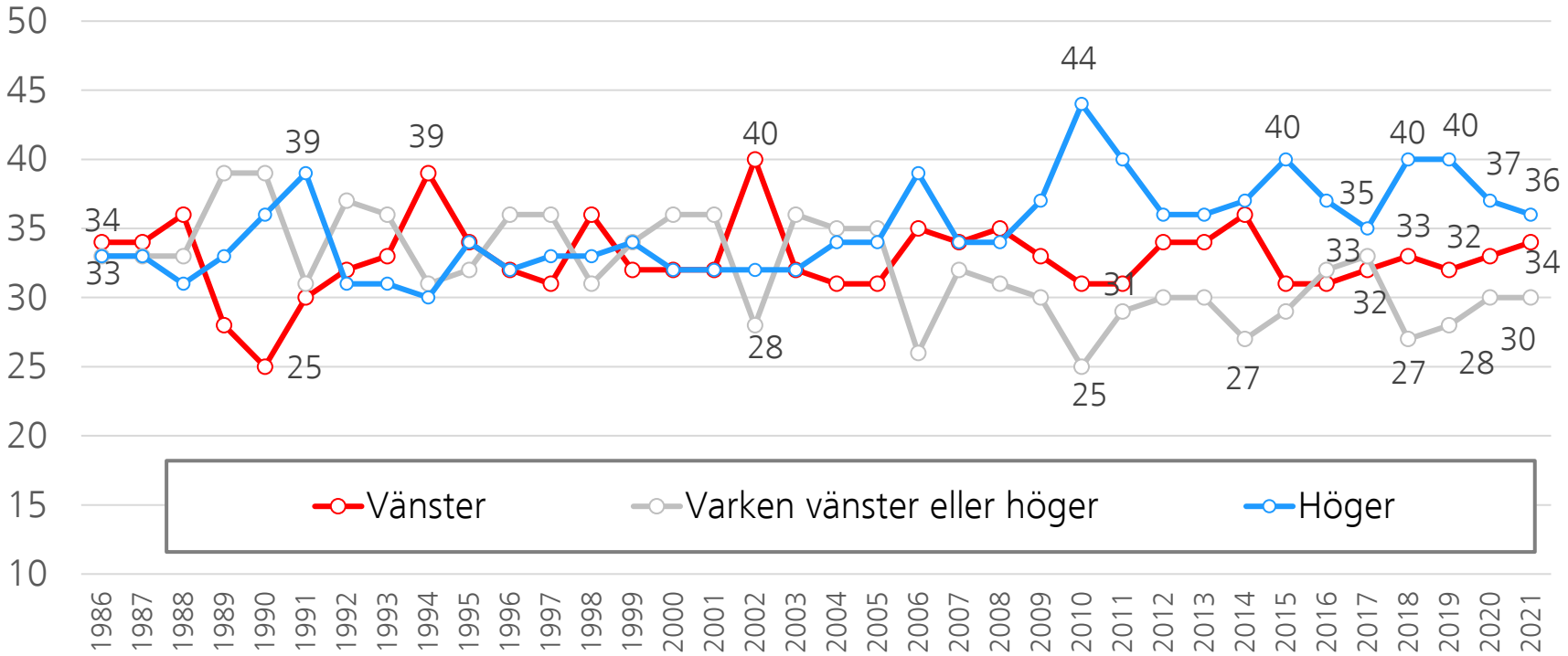

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 1986–2021

SOM-INSTITUTET
SAMHÄLLE OPINION MEDIER

Tjugo vanligaste önskeregeringarna 2021

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2021. (n=1400)

Önskeregering 2021		
1.	V-S-MP	9,4
2.	M-KD-SD	9,0
3.	L-M-KD-SD	5,9
4.	V-S-C-MP	5,2
5.	S	3,9
6.	C-L-M-KD	3,8
7.	V-S	3,8
8.	V-S-C	3,8
9.	L-M-KD	3,2
10.	S-C	2,9
11.	S-C-MP	2,9
12.	S-MP	2,2
13.	M-SD	2,1
14.	S-C-L	1,8
15.	SD	1,6
16.	M-KD	1,4
17.	S-M	1,4
18.	C-L-M	1,3
19.	S-M-SD	1,2
20.	S-C-M	1,2

SOM-INSTITUTET
SAMHÄLLE OPINION MEDIER

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Önskestatsminister 1991 - 2021

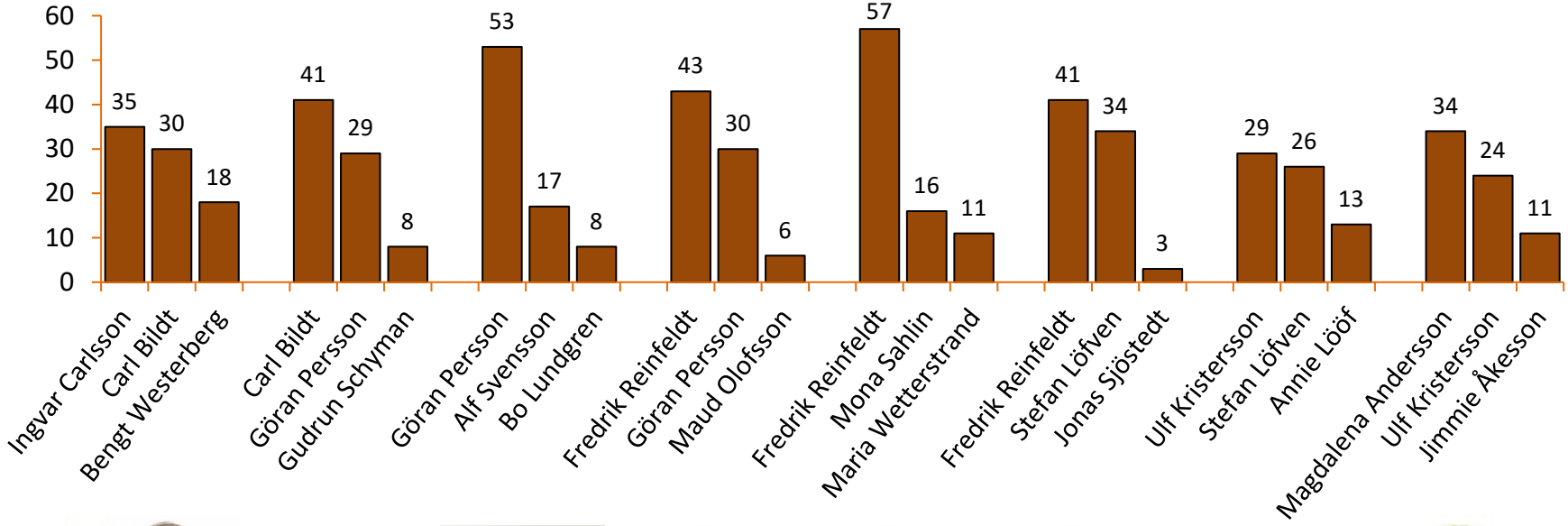

Mätningarnas mätning 2/5: senaste sammanvägningen av alla mätningar

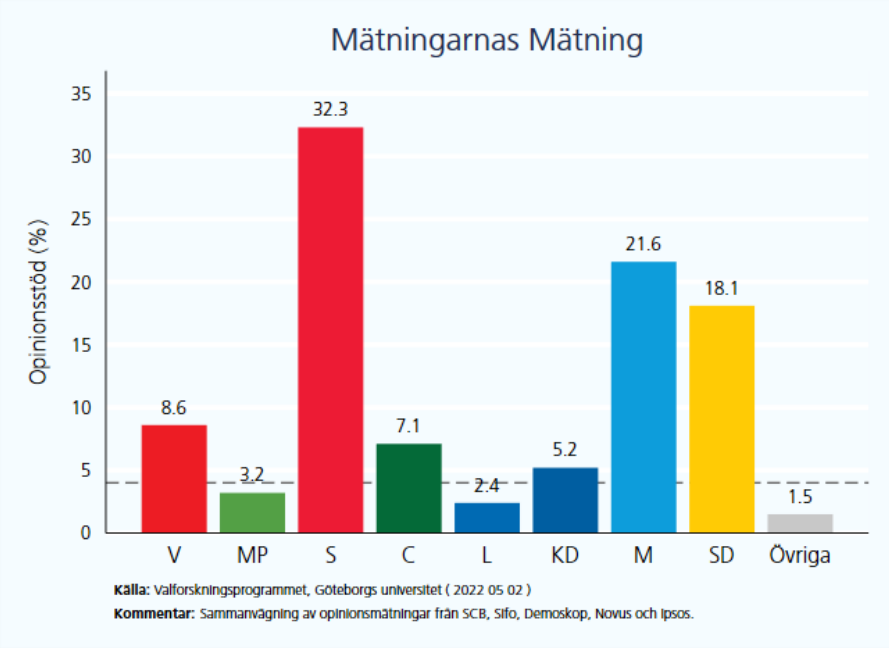

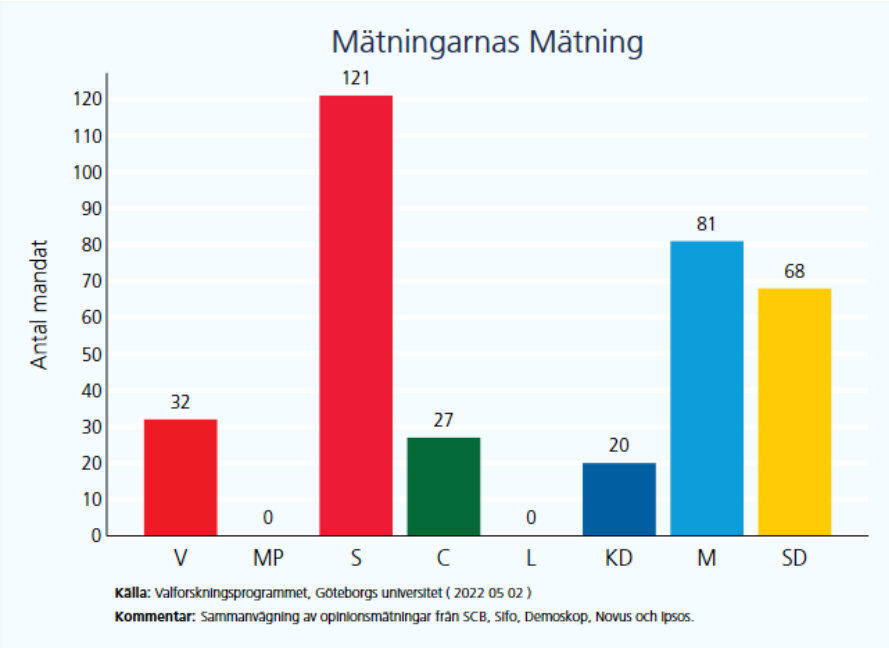

Mätningarnas mätning 2/5: regeringsunderlag

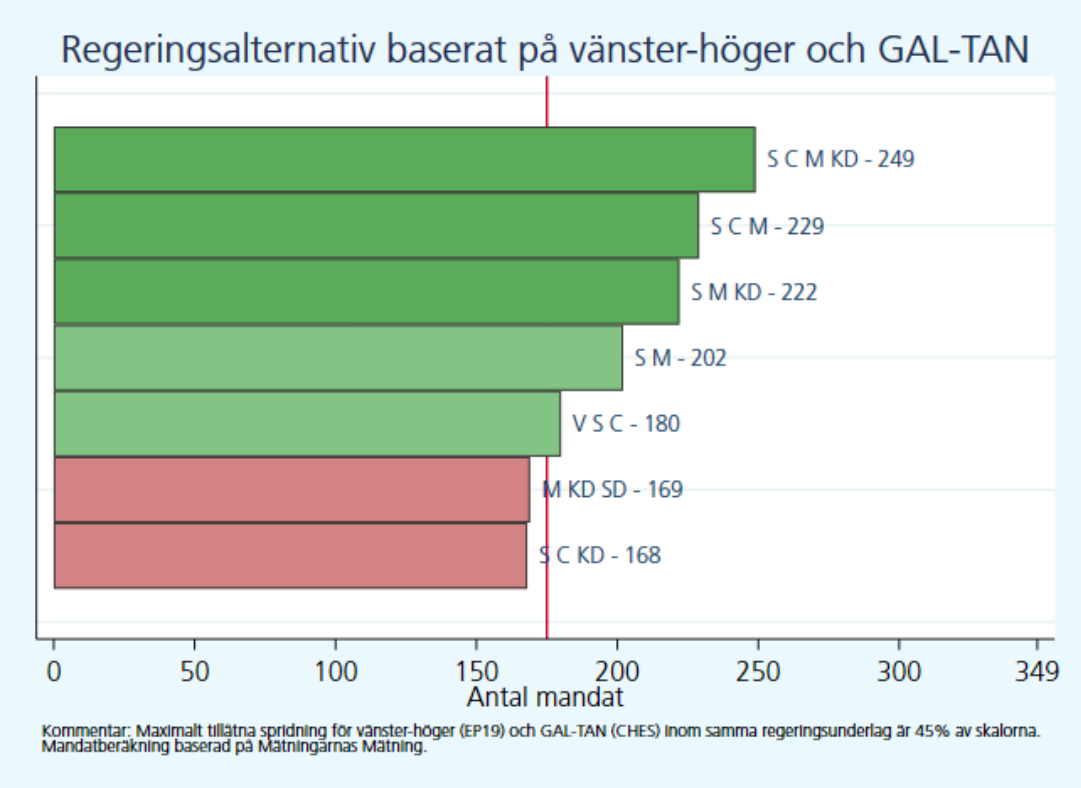

SOM-INSTITUTET
SAMHÄLLE OPINION MEDIER

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Okänt

- Vad kommer valet 2022 att handla om?
- Hur kommer valet sluta?

SOM-INSTITUTET
SAMHÄLLE OPINION MEDIER

GÖTEBORGS UNIVERSITET

TACK!

www.gu.se/som-institutet